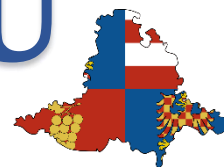

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Celkový **veřejný dluh zemí eurozóny** loni **klesl na 85,1 procenta** hrubého domácího produktu (HDP) z 87,1 procenta o rok dříve. V Itálii a Řecku, dvou nejzadluženějších zemích bloku, se ale zvýšil. Oznamil to 24. dubna **evropský statistický úřad Eurostat**. Snížil se také úhrnný rozpočtový deficit 19 zemí platících eurem, a to na 0,5 procenta HDP z jednoho procenta předloni. Dluh Itálie, jejíž euroskeptická vláda loni přijala politiku volného utrácení, se loni zvýšil na 132,2 procenta HDP ze 131,4 procenta o rok dříve. Evropská komise, která monitoruje rozpočty zemí eurozóny, loni v prosinci upustila od zahájení disciplinárních kroků vůči Itálii kvůli jejímu rostoucímu dluhu. Odhadla tehdy, že za rok 2018 dluh Itálie činil 131,1 procenta HDP, tedy méně, než ukázala nejnovější čísla. Jak Itálie plní fiskální pravidla EU, včetně požadavku na snížení dluhu, by **Komise měla znovu zhodnotit v červnu**. K poklesu zadlužení zemí eurozóny jako celku **přispělo zejména Německo, které má v regionu největší ekonomiku**. Zadlužení Německa kleslo na 60,9 procenta HDP z 64,5 procenta o rok dříve. Rozpočtový přebytek pak vzrostl na 1,7 procenta z jednoho procenta v roce 2017.

Přibližně třetina lidí v České republice zastává názor, že **členství v Evropské unii má více nevýhod než výhod**. Za nejdůležitější úkol pro Evropskou unii respondenti v Česku považují **zadržování ilegální migrace, boj proti terorismu a zajištění míru**. Vyplývá to z průzkumu, který zveřejnila 24. dubna Nadace Friedricha Eberta. O tom, že příslušnost k EU má více plusů než minusů, je přesvědčeno 29 procent respondentů, podle 36 procent pak jsou klady i zápory vyrovnané. Průzkum se uskutečnil v jedenácti zemích Evropské unie. Nejvíce lidí bylo o **výhodách členství v Evropské unii přesvědčeno v Polsku** (64 procent), za nevýhodné ho tam označilo 11 procent lidí. Na opačném konci žebříčku stojí Francie: za přínosné členství v evropské osmadvacítce považuje 28 procent dotázaných, za nevýhodné 38 procent.

Poslanci britské vládní Konzervativní strany opět **tlačí na premiérku Theresu Mayovou, aby oznámila datum svého odchodu z funkce**. Podle zprávy listu The Telegraph konzervativní poslanci předsedkyni vlády řekli, že jí 12. června z funkce odvolají, pokud do té **doby sama nestanoví termín odchodu**.

Rumunský parlament přijal 24. dubna **změny v trestním zákoníku**, které ale podle kritiků nahrávají viníkům na místo obětí a **povedou k uzavření korupčních kauz řady vysoce postavených politiků**. Za poslední rok se jedná již o druhou změnu trestního zákoníku a trestního řádu, kterou parlament schválil. První změny ale odmítl rumunský ústavní soud. Opozice se chystá úpravu opět napadnout, přestože vládnoucí strany tvrdí, že novela obsahuje pouze změny, které jsou v souladu s ústavou.

V Bruselu proběhl 25. dubna **summit EU a Japonska**. Mezi tématy nechybělo **zhodnocení necelých tří měsíců implementace obchodní dohody**, která ruší naprostou většinu tarifních i netarifních překážek vzájemného obchodu. Summit se také **zaměřil na multilaterální agendu** - podporu reforem WTO, digitální oblast, konektivitu, klima nebo problematické regiony.

Vznik Evropského obranného fondu (EDF), který by měl po roce 2020 z unijních peněz **podporovat inovace a rozvoj evropského obranného průmyslu**, na své poslední řádné schůzi před květnovými volbami **podpořil 19. dubna Evropský parlament**. Europoslanci také doporučili, aby fond disponoval rozpočtem okolo 13 miliard eur (skoro 334 miliard Kč), o přesné finanční částce pro roky 2021 až 2027 se ale rozhodne až v debatách o podobě příštího dlouhodobého rozpočtu Unie letos na podzim. Vznik fondu navrhla Evropská komise v rámci debat o příštím dlouhodobém rozpočtu Unie a diskusí o posilování evropských obranných schopností loni v létě. Podporovat by měl rozvoj **evropských obranných produktů od výzkumu přes prototypy až po příslušné certifikační procesy s důrazem na malé a střední firmy**. Projekty, které by EDF podporoval, by měly zohledňovat v první řadě obranné priority, na nichž se státy EU dohodly v rámci evropské společné zahraniční a bezpečnostní politiky, ale také s přihlédnutím k dalším prioritám, například v rámci NATO.

Evropská komise zahájila 19. dubna **diskusi o efektivnějším rozhodování v oblasti sociální politiky EU**. Vzhledem k tomu, že se v určitých souvisejících politických oblastech hlasuje kvalifikovanou většinou i jednomyslně, nerozvíjí se *acquis* sociální politiky rovnoměrně. I když v oblasti ochrany obecně platí přísné a komplexní normy, v některých případech existují nedostatky. V rámci zvláštních legislativních postupů navíc nemá **Evropský parlament, jenž je v těchto případech často pouze konzultován, rovnocennou a prvořadou úlohu spolurozhodujícího orgánu, přestože zastupuje občany, kteří mají ze sociální politiky EU přímý prospěch**. V době prudkých a někdy i zásadních změn je důležitější než kdykoliv předtím, aby EU byla schopna na tyto změny rychle a účinně politicky reagovat. Komise sdělením **zahajuje diskusi o širším využívání hlasování kvalifikovanou většinou v oblasti sociální politiky**, jež by zrychlilo, zpružnilo a zefektivnilo rozhodování tam, kde již pravomoc EU existuje. Tato možnost je stanovena ve Smlouvách EU pro několik konkrétních oblastí (viz souvislosti) prostřednictvím tzv. překlenovacích ustanovení. Tato ustanovení umožňují za určitých okolností přejít od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou.

Internetový gigant Facebook v prvním čtvrtletí letošního roku **celosvětově zrušil řadu falešných uživatelských účtů a celkem osm koordinovaných sítí s původem například v Severní Makedonii, Kosovu či Rusku**. Společnost o tom informovala 24. dubna Evropskou komisi v pravidelné zprávě shrnující, jak **dosud postupovala v boji s dezinformacemi na své internetové platformě**. O svém přístupu k problému, který v Unii nabývá na důležitosti měsíc před volbami do Evropského parlamentu, informují také **Twitter a Google**. Velké internetové platformy loni v říjnu přistoupily k dobrovolnému kodexu, který má v Evropě zajistit v první řadě transparentnost digitálních volebních kampaní. Experti zdůraznili, že jsou **nutná další technická zlepšení a také to, aby firmy umožnily sdílení své metodologie a informací o falešných účtech**. Umožnilo by to expertům třetích stran a výzkumníkům, aby mohli situaci nezávisle posoudit. Je podle nich zároveň politováníhodné, že Google a Twitter ještě neoznámily posun okolo transparentnosti reklam týkajících se konkrétních problémů, které mohou být významnou součástí předvolebních diskusí.

Kalendář

Květen

15 let spolu: Literární soutěž pro studenty středních škol do 12.5.

Květen

2

Zasedání Coreper II

Vybrané akce v Bruselu

3. května Workshop Evropa Vás potřebuje
4. května Den evropských institucí, Prezentace Jihomoravského kraje v Evropském výboru regionů

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>